

Εκκινεί οντως την 9ην ώρα, προπορευομένης της ήμιλαρχίας, ήτις αναγκάζει κατά τον άξονα πορείας της Μεραρχίας.

Ακολουθεί ή εμπροσθοφυλακή, αποτελουμένη εκ του 1ου Συν)τος Πεζικού, Μοίρας Πεδινού Πυροβολικού (Χατζηδημητρίου) και του 2ου Λόχου Μηχανικού, υπό τας διαταγάς του Διοικητού του 1ου Συν)τος Πεζικού ταγματάρχου Διαλέτη Φωκίανος, κατά την έξης σειράν: 2ον Τάγμα, 2α Διμοιρία πολυβόλων ταγματάρχης Δουμπιώτης Ν. —, 3ον Τάγμα, 3η Διμοιρία πολυβόλων λοχαγός Ταμπουζής Α.—, Μοίρα Πεδινού Πυροβολικού Χατζηδημητρίου (εκ τριών πυροχών), 2ος Λόχος Μηχανικού, 1ον Τάγμα. 1η Διμοιρία πολυβόλων.

Εξ αποστάσιν 1500 μέτρων ακολουθεί τó κύριον Σώμα εκ: 3ου Συν)μα Πεζικού, Μοίρα Πεδινού Πυροβολικού Ν. Βλαχοπούλου (εκ δύο πυροχών), 7ον Συν)μα Πεζικού, ύγειονομική Μοίρα.

Είς απόστασιν 3 χιλιομέτρων εκ του τελευταίου τμήματος ακολουθούσι τά μεταγωγικά Σώματα.

Η φάλαγγ ούτω προχωρούσα έφθασε με την κεραλίην της εμπροσθοφυλακής περί την 7ην ώρα νωτίως του χωρίου Ραχμανλή περί τά 2 1/2 χιλίομετρα, ένθα έσταμάτησε προς λήπην διατάξεων μάχης. Τό κύριον Σώμα (3ον και 7ον Συν)μα Πεζικού και Μοίρα Βλαχοπούλου) συνεκεντρώθησαν εις τάξιν συντάξεως επί των ύψωμάτων Β. Δριμίγ-κλαβα 2 χ. Έληφθη παρά της ήμιλαρχίας ή πληροφορία ότι οι Βούλγαροι κατέχουσι τά περί τó 'Αμπάρ-Κιοϊ ύψώματα, μεθ' όν έλαβε την επαφήν χωρίς να βάλλη, ούτε να βάλλεται. Τότε έδόθη προφορική διαταγή υπό τó Μεράρχου προς τó 1ον Συν)μα Πεζικού, όπως τούτο άποστείλ η έν μέν τάγμα διά τών ύψωμάτων του χωρίου Ραχμανλή προς τά ύψώματα ανατόλικώς 'Αμπάρ-Κιοϊ, διά τού ύπολοίπου δέ Συν)τος βαδίσει άριστερόθεν τούτων προς τó χωρίον 'Αμπάρ-Κιοϊ, να τηρή δέ την έπαφην και μετά της άριστερόθεν βαδίζουσής IV Μεραρχίας.

Ο Διοικητής του Συν)ματος άποστέλλει τó 2ον Τάγμα του ταγματάρχου Δουμπιώτη Ν. διά των ύψωμάτων Ραχμανλή, αυτός δ' επί κεφαλής των δύο ταγμάτων (3 και 1) θά έβάδιζε προς τόν ένδειχθέντα άντικειμενικόν σκοπόν.

Τήν 7.50 πρωινήν ώρα ν ηκούσθησαν οι πρώτοι κανονισμοί των Βουλγάρων κατά της IV Μεραρχίας. Η Μεραρχία αύτη, διελθούσα τόν ρύακα Κουρού Δερέ την 7.30 ώρα, προηγεΐται της II Μεραρχίας κατά 3—4 περίπου χιλίομετρα. Τούτο, ως και ή βραδυΐτης περί την προέλασιν της II Μεραρχίας, της άφίνει εκθεθειμένον τó δεξιόν πλευρόν, προς κάλυψιν του οποίου άποσπ ά κατ' άρχάς τόν 15ον Λόχον του 9ου Συν)τος Πεζικού την 8ην ώρα και ειτα την 8.30 ώρα απόλασιν τó 1ον Τάγμα του ίδιου Συν)τος, του ταγματάρχου Καλκανδή.

Η II Μεραρχία, μετά την ως άνω στάσιν, εκκινεί την 8ην ώρα, τó δέ 1ον Συν)μα Πεζικού, με τόν ως άνω σχηματισμόν, προχωρεί προς τούς άντικειμενικούς τόν σκοπούς. Τήν 9.15 τó Συν)μα τούτο άναφέρει προς την II Μεραρχίαν.

1ον Συν)μα Πεζικού

Νοτίως Ραχμανλή 9.15 πρωίας

II Μεραρχίαν.— Αγών πυροβολικού ήρξατο μεταξύ IV Μεραρχίας, Φ. Δ.

Επί της γραμμής μας μέχρι στιγμής ουδέν.

Τήν 9ην ώρα και ή Μοίρα της εμπροσθοφυλακής, τάσσει μίαν πυροχίαν (την 3ην Λοχαγού Χατζηπέτρου) νοτίως Ραχμανλή, ήτις ήρ-χισε βολήν κατά των Βουλγαρικόν όχυρώσεων επί των ύψωμάτων 'Αμπάρ—Κιοϊ και του Βουλγαρικού πεζικού του εύρισκόμενον εκει, από απόστάσεως 3800—4500 μέτρων και έβαλε 45 βολιδοφόρους όβίδας, μεθ' ό την 9.30 ώρα διετάχθη και προεχώρησε, κατέλαβε δέ θέσεις, ως και ή υπόλοιπος μοίρα, άναμονής επί των ύψωμάτων Β. Ραχμανλή.

Τό 1ον Συν)μα προεχώρει άκαλύτως προς βορράν, βλέπων δέ ο Διοικητής του Συν)ματος ότι τó 2ον τάγμα του έμεινε πολύ όπίσω και δέν έφαινον ούδαμώ, αναπτύσσει και τó 1ον τάγμα του Ταγματάρχου Μήτσα δεξιά του 3ου τάγματος και ούτω εξακολουθεί την προχώρησιν του. Διέρχεται τόν Ρύακα Κουρού—Δερέ την 9.30 ώρα και καταλαμβάνει την αντίπεραν κορυφήν, όποθεν άναφέρει εις την Μεραρχίαν τά κάτωθι:

Γραμμή μάχης, ώρα 10 πρωίας.

II Μεραρχίαν.— Μόλις διήλθομεν τόν Γαλλικόν (Σημ. πρόκειται περί τού ρύακα Κουρού Δερέ) και κατελάβομεν τά ύψώματα, ήρξατο από των άπέναντι ύψωμάτων άγών πεζικού. Προχωρούμεν ολοέν, αλλά ειμθα στενωός συνδεδεμένοι, καθόσον ή IV Μεραρχία άνεπιτύχη πολύ προς τά δεξιά μας. Αί πρώται 4 βολαί του πυροβολικού μας έβαλον τούς ήμετέροσ.

Τήν ώρα ταύτην ή Διάταξις των τμημάτων ήτο ή έν τώ σχεδια-γραμμάτι έμφανισμένη.

Τό Πεζικόν έλαβε την επαφήν μετά των Βουλγάρων, κατεχόντων τά περί τó 'Αμπάρ—Κιοϊ ύψώματα, άτινα είχον όχυρώσει και διά ταχυσκάπτων έργων εκστρατείας.

Τās θέσεις ταύτας κατείχον διά Τάγματος Πεζικού μετά δύο πολυβόλων, άνευ πυροβολικού. Τό άριστερόν των Βουλγάρων εξετείετο μέχρι των ύψωμάτων νοτίως του χωρίου Κιουλελή, άτινα κατείχον διά μικρών τμημάτων.

Η ήμιλαρχία άπεσύρθη εκ της έπιτηρήσεώς της ταύτην την στιγμήν και διετέθη εις τó δεξιόν της Μεραρχίας, όπως καλύπτ η τó κενόν μεταξύ ταύτης και της VI Μεραρχίας, βαδίζουσής διά της άμαξιτής οδού Σερρών προς Λαζανά.

Ο Διοικητής του 1ου Συν)ματος Πεζικού, εύρισκόμενος μετά του 1ου Τάγματος του, βλέπει ότι τó 3ον τάγμα είχεν άπωλέσει την χειρά εκείνην ήτις τó κρατεί ύποχείριον και τó ώθει έν συνδυασμώ άπαξά-παν προς τά έμπρός. Ότι έκαστος λόχος ένήγει όλως αυτοβόλως, ότι ούδεμία άλλ η άνωτέρα δύναμις ήτο εις θέσιν να τούς θέτη έν άρμονία και συνδυασμώ κινήσεων προς άλλήλους, ήτοι ό μέν 11ος και 12ος έδρων δεξιά του Τάγματος, ό δέ 10ος όλως άριστερά και ό 9ος υπό τόν Λοχαγόν Μαυρομυχάλην Δημ., εύρίσκετο εις τó κέντρον άδρα-ής όπισθεν ένός αύθους. Διατάσσει τότε όπως ό μέν 9ος Λόχος προ-

χωρήσει παράπαντα και τεθή υπό τās διαταγάς του Ταγματάρχου Λοχαγού Ταμπουζή 'Αλεξ, όπως και να τόν διαθήσει άμέσως, ό δέ 10ος Λόχος, όπως είχε μείνει πολύ όπίσω τμημάτων της IV Μεραρχίας, να προχωρήσει έπίσης και καταλάβη ύποδειχθείσας θέσεις. ('Εκθεσις 1ου Συν)τος Πεζικού).

Τήν 11ην ώρα τó 1ον Συν)μα άναφέρει εις την Μεραρχίαν.

1ον ΠΕΖΙΚΟΝ ΣΥΝ)ΜΑ

Υψώματα Ν. Α. 'Αμπάρ-Κιοϊ 19-6-13

ώρα 11 πρωίας

Πρós την II Μεραρχίαν

Κατελήφθησαν διάφορα ύψώματα άρκούσης αξίας. Τό Συν)μα ει-ναι διατεθειμένον άπαν. Ό έχθρος κατέχει εις τά πλείστα σημεία δε-σποζούσας θέσεις. Ούχ' ήττον προχωρούμεν ολοέν.

Φ. Διαλέτης

Τό 3ον τάγμα, παρά τās άλλεπαλλήλους διαταγάς, έλάχιστα προχω-ρεί ό 10ος λόχος κατορθώνει τέλος να φθάσει εις τó ύψος του 15ου Λόχου του 9ου Συν)τος την 11.30' ώρα και να ένισχύει τούτον, δοκι-μαζόμενον μόνον από πρωίας.

Άριστερά και όπίσω του Λόχου τούτου τó 1ον τάγμα του 9ου Συν)-τος προσπαθεί να προχωρή προς άριστερά όπως διεΐθη τόν Γαλλικόν και ύποστηρίξη τó δοκιμαζόμενον Συν)μά του, αλλά δέν τó κατορθώ-ναι και παρασύρεται και τούτο υπό των πυρών του 'Αμπάρ-Κιοϊ προς την κατεύθυνσιν ταύτην.

Ο Ταγματάρχης Διαλέτης, βλέπων τόν 9ον λόχον του μη προχωρού-ναι και γενικώς τó 3ον τάγμα καθηλωμένον, μεταβαίνει αυτοπροσώ-πως εκει και τó ώθει προς τά έμπρός, όπως άχθη εις τó ύψος του 1ου τάγματος, ό ίδιος δέ θεθεί επί κεφαλής του 9ου Λόχου τόν έφερον εις τó ύψος των άλλων λόχων.

Έκει ό Ταγματάρχης ούτος, ώθων τά τμήματα του Συν)τός του προς τά έμπρός, εύρε τόν τίμιον του στρατιώτου θάνατον, πληγείς διά σφαιράς πεζικού εις την κοιλίαν την 12.30' ώρα.

Αιωνία ή μνήμη του γενναίου τούτου άξιωματικού, του τιμήσαντος διά του θανάτου του τά έλληνικά όπλα, του πεσόντος ύπερ του ίερω-τέρου των ιερών μας, της Πατρίδος.

Έκει στους λόφους του 'Αμπάρ-Κιοϊ από τó αίμα που χύθηκε από τόν γενναίον τούτον άξιωματικόν έβλάστησε τó Δένδρον της Έλευ-θερίας έποτίσθησε τó Δένδρον τούτο και από τó αίμα τώσων άλλων γενναίων παιδιών της μεγάλης Έλλάδος, εκαιμε ύπεριμεγέθεις κλώνους ώστε περιέλαβε άργότερα στόν ίσκιον του τó πλείστον των ύποδοχών άδελφών.

Επεξέτεινε τούς κλώνους του σ' όλην την Μεγάλη Έλλάδα των πέν-τε θαλασσών του 1920.

Τήν 12.30', που έφρονεύτε ό άείμνητος Φωκίαν Διαλέτης, ή Μοί-ρα Χατζηδημητρίου διηρchetο τόν ρύακα Κουρού Δερέ και άι μέν δύο πυροβολαρχίαι της τάσσονται άμέσως μετά τόν ρύακα έν άναμονή ή δέ 7η πυροβολαρχία του λοχαγού Άθανασιάδη άνέρχεται επί της κο-ρυφογραμμής (800 μέτρα βορείως του ρύακος), τάσσει τά προς πυρο-βόλησιν και άρχίζει δοραστικόν κανονισμισμόν των Βουλγαρικόν θέ-σεων από έλαχίστης απόστάσεως 1950 μέτρων, μέχρι της 15.30' ώρα.

Κατά τó διάστημα τούτο δέν ήνωχλήθη υπό Βουλγαρικού πυροχού, έβαλε δέ 249 όβίδας βολιδοφόρους.

Τήν Διοίκισιν του 1ου Συν)τος ανέλαβεν άμέσως ό ταγματάρχης Μήτσα Κ., όπως ώθει τά τμήματα ολοέν προς τά έμπρός, άτινα, με την ύποστηρίξιν ήδη της 7ης πυροβολαρχίας, κερδίζουν εις εύκολότερον έδαφος.

Είς ένισχύσιν του 1ου Συν)τος διετέθη και τάγμα του 3ου Συν)τος. Τά τμήματα ταύτα δι' έφόδου τέλος καταλαμβάνουσι τά ύψώματα 'Αμπάρ—Κιοϊ την 15.30' ώρα και καταδιώκουσι τούς Βουλγάρους διά πυρών πεζικού και πυροβολικού πρós βορράν.

Τήν ώρα ταύτην ή II Μεραρχία άναφέρει προς τó Γενικόν Στρατηγείον:

II ΜΕΡΑΡΧΙΑ 'Αμπάρ—Κιοϊ 19—6—13 ώρα 3.30'

Μετά πεισματωδεστάτην αντίστασιν ήλώθη διά της λόγης παρά του 1ου Συν)τος, ύποστηριζόμενον και υπό του 3ου, τó ύψηλότερον και όχυρώτερον των ύψωμάτων ανατολικώς 'Αμπάρ—Κιοϊ. Καταδίωξις διά πυρός πεζικού και πυροβολικού. Άνεπιστάσιν πρós Κροάσιαν.

Κ. Καλλάρης (ύποστράτηγος)

Έντός των χαρακωμάτων οι Βούλγαροι εγκατέλιπον και τά δύο πολυβόλα των ως και άφθονα πυρομαχικά.

Η καταδίωξις υπό του 1ου Πεζικού Συν)τος εξακολουθεί μέχρι της 18.30' ώρα, ότε τó συν)μα τούτο έφθασεν εις τó χωρίον Γενή-Μαχαλά. Έκει έλαβε διαταγήν να σταματήσει και εγκαταστήσει προφυλακάς. Τήν στιγμήν ταύτην άφίκετο και τó 2ον τάγμα του, τó όποιον από πρωίας ακολουθούσαν τά ανατολικώς Ραχμανλή ύψώματα, συνήντησε μικράν αντίστασιν περί τά χωρία Τσουκαλή και Κιουλελή, την όποιαν έξεδιώξε και εξηκολούθησε την προέλασιν του πρós βορράν.

Επί των ύψωμάτων βορείως Γενή Μαχαλά εγκατεστάθησαν αί προφυλακαί μάχης, άποτελεσθείσαι εκ του 1ου Συν)τος Πεζικού δεξιά και του 7ου Συν)τος Πεζικού άριστερά (δύο τάγματα τó τρίτον έπέ-στρεψεν εις 'Αμπάρ-Κιοϊ ως στήριγμα πυροβολικού).

Αί προφυλακαί αύται άριστερά συνεδέθησαν μετά της IV Μεραρ-χίας ήτις έπίσης καταδίωξασα τούς Βουλγάρους έφθασεν εις τó χω-ρίον Χασάν Όμπιασι και εγκατέστησε προφυλακάς 800 μέτρα νοτίως Άγτοςέ Κλισε.

Τό 3ον συν)μα κατηλύσθη εις τά ύψώματα ΒΑ. 'Αμπάρ-Κιοϊ, εξασφάλισαν δι' ένός τάγματος τó δεξιόν της Μεραρχίας:

Ο λόχος Μηχανικού κατηλύσθη παρά τó 7ον συν)μα πεζικού. Τό πυροβολικόν παρά τó 'Αμπάρ-Κιοϊ. ως και τó Στρατηγείον της Μεραρ-χίας και αί λοιπαί ύπηρεσίαι της.

Αί άπόλοιαι της Μεραρχίας ανήλθον εις δυό Άξιωματικούς νεκρούς: